

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА ТУРИСТИЧНОЮ
ДІЯЛЬНІСТЮ

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

галузь знань 07 Управління та адміністрування
(цифра і назва галузі знань)

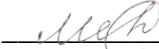
спеціальність 073 Менеджмент
(код і назва спеціальності)

освітня програма «Менеджмент: бізнес-адміністрування»

тип дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / вибіркова / факультативна)

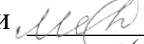
ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньо-професійної програми

Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою управління підприємницькою та туристичною діяльністю протокол № 1 від 08 вересня 2021 р.

Завідувач кафедри
Метіль Т.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності

Драгієва Л.В.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми:

к. е. н., доцент кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Метіль Т.К;

Рецензенти програми:

д. е. н., проф. кафедри управління підприємницькою та туристичною діяльністю Коваль В.В.

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>
<i>Кількість кредитів: 4</i>	<i>Лекції:</i>	
	22	6
<i>Модулів: 1</i>	<i>Практичні заняття:</i>	
<i>Загальна кількість годин: 120</i>	-	-
<i>Рік вивчення дисципліни за навчальним планом: 4</i>	<i>Лабораторні заняття:</i>	
	-	-
<i>Семестр: 7</i>	<i>Семінарські заняття:</i>	
	24	6
<i>Тижневе навантаження (год.):</i>	<i>Консультації:</i>	
<i>- аудиторне: 6/2</i>	2	-
<i>- самостійна робота: 8/6</i>	<i>Індивідуальні заняття:</i>	
<i>Форма підсумкового контролю: екзамен</i>	-	-
<i>Мова навчання: українська</i>	<i>Самостійна робота:</i>	
	72	108

2. МЕТА ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Операційний менеджмент» є складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців за освітнім ступенем «Бакалавр» в галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Має статус вибіркової компоненти циклу професійної підготовки. Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес формування у студентів наукового світогляду та спеціальних знань з теорії та практики операційного менеджменту.

Дисципліна «Операційний менеджмент» спрямована на формування у студентів теоретичних знань та вироблення практичних навичок щодо обґрунтування та прийняття управлінських рішень, які стосуються виробничої діяльності вітчизняних підприємств та організацій. Дисципліна орієнтує на формування сучасного управлінського мислення та забезпечення ефективного поєднання всіх видів ресурсів підприємства з метою найкращого використання в залежності від ринкових потреб.

Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів компетентності щодо базових принципів, основних категорій, сучасних концепцій, теоретичних положень і практичних методів управління основною діяльністю підприємств та умінь розроблення операційної стратегії, створення і використання галузевих операційних підсистем як основи забезпечення досягнення місії організації.

Головними завданнями, що мають бути вирішені у процесі викладання дисципліни, є: усвідомлення того, що операційна система є однією з найважливіших складових будь-якої організації, а спеціалісту в галузі управління потрібні ґрунтовні знання основ та категорійного апарату операційного менеджменту; засвоєння принципів та методів раціонального організування, планування і контролювання за функціонуванням операційних систем різних видів; набуття вмінь щодо розроблення операційної стратегії підприємства; набуття вмінь щодо обґрунтування рішення стосовно створення операційної системи, підтримки належного режиму її поточного функціонування; забезпечення якості результатів операційної діяльності організації; отримання знань щодо особливостей операційного менеджменту на підприємствах різних галузей.

Передумовами вивчення дисципліни «Операційний менеджмент» є: «Мікроекономіка та макроекономіка», «Економіка підприємства», «Планування і контроль діяльності суб'єктів господарювання».

Міждисциплінарні зв'язки «Операційний менеджмент» тісно пов'язаний з такими предметами як: «Стратегічне управління», «Аналіз господарської діяльності», «Адміністрування виробничої системи», «Контролінг», «Фінансово-економічна безпека».

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми: «Менеджмент: бізнес-адміністрування» та стандарту вищої освіти України зі спеціальності 073 Менеджмент

Інформація про компетентності та відповідні їм програмні результати навчання за дисципліною

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК4	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях	ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
		ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
		ПРН 7.	Виявляти навички організаційного проектування.
ЗК5	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ПРН 3.	Демонструвати знання теорій, методів і функцій менеджменту, сучасних концепцій лідерства.
ЗК11	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації	ПРН 10.	Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
		ПРН 16.	Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним
ЗК12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ПРН 12.	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)			
СК1	Здатність визначати та описувати характеристики організації	ПРН 5	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
СК2	Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.	ПРН 8.	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
СК3	Здатність визначати перспективи розвитку	ПРН 7.	Виявляти навички організаційного проектування.

	організації.		
СК4	Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.	ПРН 5	Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації
СК5	Здатність управляти організацією та її підрозділами через реалізацію функцій менеджменту.	ПРН 7.	Виявляти навички організаційного проєктування.
СК7	Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту.	ПРН 8.	Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації.
		ПРН 10.	Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.
		ПРН 12.	Оцінювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.
СК10	Здатність оцінювати виконувани роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.	ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
		ПРН 6.	Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень.
СК12	Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.	ПРН 4.	Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень
СК17	Здатність ідентифікувати та оцінювати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.	ПРН 19.	Вміти визначати ризики недосягнення управлінських цілей бізнесу, недостовірності звітності, недотримання законодавства, збереження й використання його ресурсів.

**Матриця відповідності компетентностей результатам навчання за дисципліною
НРК**

Шифр компетентності	Результати навчання			
	Знання	Уміння	Комунікація	Автономність та відповідальність
ЗК4	ПРН 3.	ПРН 4.	ПРН 3.	ПРН 7.
ЗК5	ПРН 3.		ПРН 3.	
ЗК11		ПРН 10.	ПРН 16.	ПРН 16.
ЗК12				ПРН 12.
СК1		ПРН 5		
СК2		ПРН 8.		
СК3				ПРН 7.
СК4		ПРН 5		
СК5				ПРН 7.
СК7		ПРН 8. ПРН 10		ПРН 12.
СК10			ПРН 6.	ПРН 4.
СК12		ПРН 4.		
СК17		ПРН 19.		ПРН 19.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви модулів / тем	Кількість годин (денна форма навчання)							Кількість годин (заочна форма навчання)						
		Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота	Аудиторні	Лекції	Семинарські (практичні)	Лабораторні	Консультації	Індивідуальні заняття	Самостійна робота
1	Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту	4	2	2	-	-	-	7	2	2	-	-	-	-	11
2	Операційна стратегія як основа проектування операційної системи	4	2	2	-	-	-	7	2	2	-	-	-	-	11
3	Операційна система організації: поняття, склад та види	4	2	2	-	-	-	7	2	2	-	-	-	-	11
4	Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати	4	2	2	-	-	-	7	2	-	2	-	-	-	11
5	Управління процесом проектування операційної системи	4	2	2	-	-	-	7	2	-	2	-	-	-	11
6	Управління поточним функціонуванням операційної системи	8	4	4	-	-	-	7	2	-	2	-	-	-	11
7	Основи управління проектами	8	4	4	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	11
8	Основи менеджменту якості	4	2	2	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	11
9	Управління результативністю операційної діяльності	4	2	2	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	11

Підготовка до проміжного контролю	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
Підготовка до підсумкового контролю	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	-	5
Консультація	-		-	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	2
Разом:120	48	22	24	-	-	-	72	-	6	6	-	-	-	108

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1. Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. ОПЕРАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ЯК РІЗНОВИД ФУНКЦІОНАЛЬНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

- 1.1 Об'єктивні закономірності управління операційним процесом.
- 1.2 Галузеві особливості операційної функції.
- 1.3 Сутність і місце операційного менеджменту в системі менеджменту організації.
- 1.4 Функції, методи і принципи операційного менеджменту.

Тема 2. ОПЕРАЦІЙНА СТРАТЕГІЯ ЯК ОСНОВА ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

- 2.1 Сутність та етапи розробки операційної стратегії організації.
- 2.2 Стратегічні й тактичні рішення операційного менеджменту.
- 2.3 Проектування товару і послуги.
- 2.4 Специфіка стратегії процесу.

Тема 3. ОПЕРАЦІЙНА СИСТЕМА ОРГАНІЗАЦІЇ: ПОНЯТТЯ, СКЛАД ТА ВИДИ

- 3.1 Сутність та структурна побудова операційних систем.
- 3.2 Особливості та властивості операційної системи
- 3.3 Класифікаційні підходи до операційних систем.

Тема 4 . ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ: РЕСУРСИ, ПРОЦЕСИ ТА РЕЗУЛЬТАТИ

- 4.1 Операційний процес: сутність, структура та принципи організації.
- 4.2 Типи операційних процесів.
- 4.3 Організація операційного процесу у просторі і у часі.
- 4.4 Ресурси операційної системи.

Тема 5. УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ПРОЕКТУВАННЯ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

- 5.1 Сутність, цілі та етапи проектування операційних систем.
- 5.2 Особливості проектування продукту та процесів у сфері послуг.
- 5.3 Процес проектування підприємства.

Тема 6. УПРАВЛІННЯ ПОТОЧНИМ ФУНКЦІОНУВАННЯМ ОПЕРАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

- 6.1 Стратегічне планування в операційній системі
- 6.2 Агрегатне планування
- 6.3 Управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства.
- 6.4 Оперативне управління операційним процесом.
- 6.5 Організація диспетчеризації виробництва продукції.
- 6.6 Управління матеріальними запасами.
- 6.7 Управління запасами залежного і незалежного попиту

Тема 7. ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ПРОЕКТАМИ

- 7.1 Проектний підхід до управління операційною системою.
- 7.2 Життєвий цикл проекту. Планування проекту.
- 7.3 Відпрацювання розкладу проекту за допомогою графіка Гантта.
- 7.4 Контроль виконання проектів.
- 7.5 Методи сіткового планування в управлінні проектами.

Тема 8. ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ ЯКОСТІ

- 8.1 Поняття про фактори забезпечення якості товарів і послуг та їх значення.
- 8.2 Показники якості продукції.
- 8.3 Якість та конкурентоспроможність операційної системи.
- 8.4 Системи управління якістю продукції.
- 8.5 Зарубіжний досвід управління якістю продукції.

Тема 9. УПРАВЛІННЯ РЕЗУЛЬТАТИВНІСТЮ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

- 9.1 Продуктивність операційної діяльності як основна мета операційного менеджменту.
- 9.2 Показники результативності функціонування операційних систем.
- 9.3 Моделювання процесу управління продуктивністю операційної системи.
- 9.4 Фактори впливу на динаміку продуктивності організації.
- 9.5 Шляхи підвищення продуктивності операційної системи.

5.2. Тематика семінарських занять.

- Тема 1. Операційний менеджмент як різновид функціонального менеджменту
- Тема 2. Операційна стратегія як основа проектування операційної системи
- Тема 3. Операційна система організації: поняття, склад та види
- Тема 4. Операційна діяльність: ресурси, процеси та результати
- Тема 5. Управління процесом проектування операційної системи
- Тема 6. Управління поточним функціонуванням операційної системи
- Тема 7. Основи управління проектами
- Тема 8. Основи менеджменту якості
- Тема 9. Управління результативністю операційної діяльності

5.3. Організація самостійної роботи студентів.

Самостійна робота студента (далі – СРС) як невід’ємна складова освітнього процесу у вищому навчальному закладі є однією з форм оволодіння навчальним матеріалом поза межами аудиторної роботи, в час, вільний від обов’язкових навчальних занять. Кожен вид самостійної роботи фіксується в академічному журналі окремою графою. Результативність виконання конкретних завдань для СРС оцінюється в балах від «0» до «5» і фіксується в академічному журналі. СРС може містити крім обов’язкової складової, ще й вибіркової. Обов’язкова складова СРС передбачає опанування програмного матеріалу дисципліни. Вибіркова складова передбачає виконання завдань, які студент вибирає з метою підвищення свого професійного рівня, особистого рейтингу.

Загальний обсяг СРС з дисципліни «Операційний менеджмент» становить 72 год. (108 год.).

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань з дисципліни «Операційний менеджмент» :

- опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу з використанням конспекту лекцій, підручника, довідкової літератури;
- підготовка до семінарських занять;

- вивчення окремих питань, що винесені на самостійне опрацювання;
- пошукова робота з електронними джерелами;
- підготовка і написання рефератів;
- підготовка студентів до проведення поміжного (модульного) контролю та заліку.

Розподіл годин на виконання СРС

№з/п	Вид самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Опрацювання лекційного матеріалу	10	10
2.	Підготовка до семінарських занять	10	16
3.	Підготовка до модульного (проміжного) контролю	2	2
4.	Опрацювання тем, винесених на самостійну підготовку, в тому числі конспектування за заданим планом	4	10
5.	Підготовка рефератів (доповідей)	6	10
6.	Участь у науково-дослідній роботі (теоретичне дослідження, експериментування, написання тез, статей, виступ з доповіддю на студентській конференції та ін.)	10	20
7.	Проходження курсів на платформах EdEra, Prometheus	20	20
8.	Вирішення управлінських ситуацій та виконання тестових завдань	10	20
9.	Загалом	72	108

Тематика індивідуальних (групових) завдань:

Індивідуальне завдання є обов'язковим для виконання та передбачає написання реферату на одну із запропонованих тем. Разом з тим у здобувач освіти може запропонувати свою тему у відповідності до особистих науково-дослідних інтересів та погодити її з викладачем. Також за бажанням студент може написати декілька рефератів протягом семестру для підвищення загальної оцінки за курс.

Окрім цього замість написання реферату можуть бути зараховано прослуховування курсів і у відповідності до теми навчальної дисципліни на платформах EdEra, Prometheus.

Зарахування відбувається за наявності сертифікату про успішне проходження курсу.

ТЕМАТИКА ІНДИВІДУАЛЬНИХ ЗАВДАНЬ

1. Дослідження виробничих процесів компанії Х (вибір компанії на власний розсуд).
2. Розвиток сучасних технологій у сфері виробництва Y (вибір сфери виробництва на власний розсуд).
3. Порівняльний аналіз японської та американської систем управління виробництвом.
4. Виробнича стратегія компанії Х: особливості формування та реалізації (вибір компанії на власний розсуд).
5. Особливості операційних стратегій сучасних компаній у сервісній сфері (вибір компаній на власний розсуд).
6. Розроблення виробничої стратегії компанії на основі використання моделі Платса-Грегорі.
7. Досвід розроблення нової продукції (або інноваційної) в компанії Х (вибір компанії на власний розсуд).
8. Еволюція виробничих систем: основні етапи та особливості.

9. Концепція ощадливого виробництва та проблеми її реалізації на вітчизняних підприємствах.
10. Досвід реалізації концепції ощадливого виробництва у провідних компаніях світу.
11. Особливості управління якістю в японських компаніях.
12. Індустрія 4.0. як провідний тренд «Четвертої промислової революції».
13. Трансформація ролі операційного менеджера в умовах четвертої промислової революції.
14. Роботизація виробництва: чинники, тенденції, наслідки.
15. «Розумні фабрики»: сутність, особливості та тенденції розвитку.
16. «Розумне виробництво» Audi Smart Factory.
17. Екологічно чисті технології виробництва: досвід впровадження на вітчизняних підприємствах.
18. Екологізація виробничої діяльності підприємств як інструмент формування конкурентних переваг (вибір підприємства на власний розсуд).
19. Світовий автомобільний ринок: тенденції розвитку та необхідність зміни операційних пріоритетів компаній.
20. Інтеграція як інструмент забезпечення ефективності виробничої діяльності підприємств (вибір підприємств на власний розсуд).
21. Особливості управління інтегрованими промисловими компаніями (вибір компаній на власний розсуд).
22. Реалізація концепції зеленого офісу в сучасних компаніях (вибір компаній на власний розсуд).
23. Реалізація концепції зеленого офісу в компанії IBM.
24. Виробнича стратегія компанії McDonalds та особливості її трансформації.
25. Досвід компанії Toyota у впровадженні системи JIT.
26. Методика управління «Канбан» на прикладі компанії Toyota.
27. Досвід впровадження біотехнологій на вітчизняних підприємствах.
28. Виробнича безпека підприємства: сутність та особливості забезпечення.
29. Промислове шпигунство: сутність, проблеми та інструменти протидії.
30. Тренди клієнтської лояльності та необхідність перегляду операційних пріоритетів сучасних компаній.
31. Краудсорсинг як інструмент забезпечення ефективності розвитку сучасної компанії.
32. Теоретичні положення Г. Мюнстерберга у сфері розвитку промислової психології.
33. Інформаційні технології в управлінні виробництвом: особливості застосування та тенденції розвитку.
34. Теорія обмежень та її роль у забезпеченні розвитку сучасних компаній.
35. Родина Тойода – засновники та культиватори японської промислової системи.
36. А. Моріта та його роль у розвитку управлінської науки та практики.
37. Філософія управління Е. Демінга та її актуальність у сучасних умовах.
38. Конкурентоспроможність сучасних промислових компаній: фактори забезпечення та перспективи посилення.
39. Управління виробництвом на підприємствах в умовах соціалістичної економіки: особливості та проблеми.
40. Адитивні технології: сутність, особливості та їх роль у розвитку сучасних компаній.
41. Зелене виробництво: проблеми та перспективи розвитку.
42. Шостий технологічний уклад та перспективи розвитку нових галузей виробництва.
43. Порівняльний аналіз фордистської та постфордистської концепцій промислового виробництва.
44. Теорія «Z» У. Оучі: сутність та особливості практичного застосування.
45. CALS-технології (Continuous Acquisition and Life Cycle Support) як детермінанта розвитку високотехнологічних підприємств.

6. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 6.1. *Форми поточного контролю: усне опитування, перевірка завдань індивідуальної самостійної роботи.*
- 6.2. *Форми проміжного контролю: модульна контрольна робота.*
- 6.3. *Форми підсумкового контролю: залік.*
- 6.4. *Засоби діагностики результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*
- 6.5. *Критерії оцінювання результатів навчання: подано у силабусі навчальної дисципліни.*

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Ноутбук, проектор, платформа Moodle.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні джерела:

1. Fernández Mario. Industrial Engineering: Operations Management Paperback – November 20, 2020. 272 p
2. Podolianchuk O.A. Accounting and information support of tax calculations. The scientific heritage. 2020. № 51. P. 44-54.
3. Pomaz O., Pomaz J., Shulzhenko I. Sustainable agriculture development of Ukraine in the context of economic, environmental and food security. Security of the XXI century: national and geopolitical aspects: [collective monograph] / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2019. Czech Republic. 210-217 p.
4. Shulzhenko I., Pomaz O., Pomaz J. Peculiarities of communication processes in modern organizations. Security management of the XXI century: national and geopolitical aspects. Issue 2: [collective monograph] / in edition I. Markina. Prague. Nemoros s.r.o. 2020. Czech Republic. P. 436- 440.
5. Архіпов Н. М. Види ефективності операційної діяльності підприємства торгівлі. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2018. Вип. 18(1). С. 21-26. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2018_18%281%29__6
6. Беззубко Б. І. (2020). Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. Донбас. нац. акад. будівництва і архітектури. Харків : ПромАрт, 103 с.
7. Вихор М. В. Операційний менеджмент: навч.-метод. посібник. Біла Церква: БНАУ. 2017. 172 с.
8. Гевко І. (2017). Операційний (виробничий) менеджмент: конспект лекцій. Тернопіль: ТНТУ, 128 с.
9. Капінос Г. І., Бабій І. В. Операційний менеджмент: навч. посібник. К.: ЦНЛ. 2017. 352 с.
10. Кушнірук В.С. Операційний менеджмент: опорний конспект лекцій для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр» спеціальності 073 «Менеджмент» денної та заочної форми навчання. Миколаїв: МНАУ, 2017. 124 с.
11. Маркіна, І. А. Операційний менеджмент: навчальний посібник. Полтава : ПДАА, 2019. 230 с.
12. Операційний менеджмент: навчальний посібник / І. А. Маркіна, О. М. Помаз, Ю. В. Помаз; за ред. І. А. Маркіної. Полтава: ПДАА, 2019. 230 с.
13. Операційний менеджмент: Навчально-методичний комплекс дисципліни [Електронний ресурс]: навчальний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т.А. Коцко. Київ. 2019. 120 с. <https://ela.kpi.ua/handle/123456789/32164>
14. Пенська І. О. Організація планування операційної діяльності на підприємствах. *Електронне наукове фахове видання «Ефективна економіка»*. 2021. URL : http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/102.pdf.

15. Помаз О.М., Москівець Ю.В. Ефективність діючого механізму економічної безпеки підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2019. №34. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/34-2019>
16. Правдюк Н. Л. Рентабельність операційної діяльності: обліково-аналітичний аспект. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 12. С. 124- 141. URL: <http://efm.vsau.org/storage/articles/February2020/wk6jACGvCJYhZr4qjw76.pdf>
17. Сумець, О. М. Ключові аспекти сучасної парадигми операційного менеджменту. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*. 2018. № 3, Vol. 4. P. 129–147.
18. Швець Ю.О. Теоретико-прикладні засади оцінки ефективності операційної діяльності підприємств машинобудування та способи її покращення. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського: науковий журнал. Серія: Економіка і управління*. 2019. Т 30 (69), №6, Ч.1. С. 76-81. https://www.econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2019/30_69_6/30_69_6_1/16.pdf
- Допоміжні джерела:*
19. Dankevych Ye.M., Dankevych V.Ye., Chaikin O.V. Ukraine agricultural land market formation preconditions. *Acta Universitatis Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis*. 2017. Vol. 65. № 1. P. 259–271.
20. Dmytrenko A., Furmanchuk O. Ways to Improve the Methodology of Analysis of the Financial Condition of the Enterprise. *Економіка і регіон*. 2021. № 1 (80). С. 100-105.
21. Helmold Marc, Terry Brian. *Operations and Supply Management 4.0: Industry Insights, Case Studies and Best Practices (Future of Business and Finance) 1st ed. 2021 Edition*
22. Будько О.В. Формування концептуальних основ звітності зі сталого розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 42. С. 346-351.
23. Бутко М. П. *Виробничий менеджмент: підручник*. К.: ЦУЛ. 2019. 420 с.
24. Буркинський Б. В., Лисюк В. М. *Логістика товарного ринку: монографія*. Одеса : ІПРЕЕД НАНУ, 2018. 243 с.
25. Галушка З. І., Волощук О. А. *Управління проектами = Project management : навч. посіб.* Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича : 2018. Рута, 119 с.
26. Гринчук Ю. С., Коваль Н. В., Вихор М. В. *Менеджмент персоналу. Практикум*. Біла Церква: БНАУ, 2020. 171 с.
27. Дергачов, К. Ю. (2021). *Об'єктно-орієнтоване проектування технічних систем: навч. посіб.* Харків : ХАІ, 168 с.
28. Дмитренко А. І. Діагностика прибутковості підприємства за нормативною бухгалтерською звітністю. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості*. 2018. № 2. С. 26-33. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvifnunge_2018_2_5.
29. Коваль Н. В., Биба В. А. Використання теорії поколінь в менеджменті персоналу. *Ефективна економіка*. 2020. № 10. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8262>.
30. Помаз О. М., Писаренко О.В. Процесний підхід до управління підприємством у сучасних умовах. *Економічний форум*. Випуск № 2. 2019 р. С. 175-179. URL: <http://lutskntu.com.ua/uk/zhurnal-ekonomichniy-forum>
31. Помаз Ю. В., Помаз О. М., Єрмаков В. В. Енергоефективність та енергозбереження в Україні: регіональні аспекти. Енергоефективність та енергозбереження: економічний, техніко-технологічний та екологічний аспекти : колективна монографія / Кол. авторів; за заг. ред. П. М. Макаренка, О .В. Калініченка, В. І. Аранчій. Полтава : ПП «Астрая», 2019. С. 280- 283.
32. Таранич А., Таранич О. Управління корпоративними організаційними структурами на засадах міжнародного маркетингу на світових товарних ринках. *Економіка і організація управління*, 2019. Випуск 4 (36). С. 168-178. DOI 10.31558/2307-2318.2019.4.16

URL: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/7773> <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2019.4.16>
(дата звернення 23.11.2020).

33. Україна в цифрах. 2017: статистичний збірник / Державний комітет статистики України. Київ, 2018. С. 185–191.

34. Шкільняк М.М., Овсянюк-Бердадіна О.Ф., Крисько Ж.Л., Демків І.О. (2017). Менеджмент: Навчальний посібник. Тернопіль: Крок, 252 с.

35. Метіль Т., Савельєв А. Поняття кризових явищ на підприємствах та шляхи їх зниження. Матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку»: Зб. наук. праць. – Переяслав-Хмельницький, 2019. Вип. 54., С. 58-61.

36. Яковенко О.І. Управління проектами та ризиками. Навчальний посібник Ніжин: Видавець ПП Лисенко М.М., 2019 р.

37. Степанова Н.О. Методика експрес-діагностики виробничого потенціалу підприємства. Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації. Вип.64. С. 83-89.

38. Захарченко В.І., Сорока Л.М., Гутарєва Ю.В. Оцінка ефективності та надійності систем управління підприємством на основі методу максимальної правдоподібності. *Науковий вісник міжнародного гуманітарного університету. Серія: економіка і менеджмент.* № 44. Одеса. 2020. С. 83-95.

39. Метіль Т.К., Щербина В. О. Проблема вибору підходів та методів організації бізнес-процесів на сучасному підприємстві. The Xth International scientific and practical conference «Modern approaches to the introduction of science into practice» (March 30-31, 2020). San Francisco, USA 2020. p.122-127.

40. Захарченко В.І. Узагальнення методичних підходів з оцінки конкурентоспроможності промислових підприємства. Колективна монографія. Теорії конкуренції та практики визначення конкурентоспроможності в умовах безпеко орієнтованого розвитку: колективна монографія. / За ред. М.М. Меркулова. ОНПУ, ІДГУ. Ізмаїл, Одеса: Фенікс, 2020. 196 с.

Інтернет-ресурси:

1. Інтернет-портал для управлінців URL :<http://www.management.com.ua/>.
2. Forum West # Операційний менеджмент URL : <https://management.forum-west.com.ua/>
3. HR Менеджмент. URL : <http://hrm.ru/db/hrm/vid/km/code/type/article.html>
4. Концепція загального менеджменту якості.
<http://www.management.com.ua/qm.shtml>